

Jerzy Starnawski

Odnaleziony autograf listu Mickiewicza

Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza 16, 111-112

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

II. MICKIEWICZIANA I MATERIAŁY Z EPOKI MICKIEWICZA

Jerzy Starnawski

ODNALEZIONY AUTOGRAF LISTU MICKIEWICZA

Archiwum Kurii Biskupiej w Przemyślu przechowuje w swych zasobach zespół zanotowany jako „Wielcy”, zidentyfikowany już częściowo przez archiwistów Kurii, ale nie opatrzony dotąd sygnaturą. Zespół ten o mówię niebawem w osobnym przyczynku. Nim to nastąpi przekazuję czytelnikom „Rocznika Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza” wiadomość, iż odnalazł się tam zagubiony autograf znanego listu naszego największego poety. Wspomniany zespół zawiera bowiem, zresztą niewyłącznie, teksty z Archiwum Zmartwychwstańców w Rzymie. Zawędrowały one, pewnie już dawno, do Archiwum Kurii Biskupiej w Przemyślu, gdzie są pieczołowicie przechowywane¹, ale nie pamiętają o nich badacze historii literatury polskiej.

Wspomniany autograf Mickiewicza to tekst listu opublikowanego w wydaniu narodowym *Dzieł* poety² jako pozycja nr 351. Jest to list do Hieronima Kajsiwicza z końca listopada 1833 r. (daty dziennej na podstawie odnalezonego autografu w dalszym ciągu ustalić się nie da). Aparat opracowany przez Stanisława Pigonia informuje, że autograf listu uważa się za zaginiony. Źródłem był więc przekaz drukowany: *Korespondencja Adama Mickiewicza* opublikowana kilkakrotnie przez niestrudzonego syna poety, Władysława, od 1870 r. począwszy³.

Odnalezienie autografu pozwala na skonfrontowanie z nim przedruku dokonanego za XIX-wieczną edycją. Poprawki trzeba wprowadzić następująco:

✓ S. 96 (według wyd. narodowego) w. 2 od dołu: po „winszować” wykrzyknik, nie kropka;

✓ S. 97 akapit 1 w. 2/3: po „życiem” wyraźnie kropka, a więc następująco zdanie od „Słychać...” zaczęte dużą literą;

S. 97 akapit 1 w. 3: po „klóca” średnik, wobec tego następne zdanie zaczęte małą literą „muszą...”;

↓ S. 97 akapit 1 w. 5: Po „apel” przecinek, nie myślnik;

↓ S. 97 akapit 1 w. 6: „wzywają”, nie „wzywając”;

↓ S. 97 akapit 2 w. 5 od dołu: „dobrać Hofmana” nie „dotrzeć do Hofmanna”;

~ S. 97 akapit 2 w. 4/3 od dołu: „mianowicie” podkreślone, chyba ręką Mickiewicza.

W sumie lista poprawek nie taka obszerna jak w innych wypadkach, gdy cytuje się Władysława Mickiewicza, nieświeżego przecież filologa. Drobiazg to w sumie, ale każdy drobiazg istotny, gdy idzie o spuściznę po największym poecie.

Przypisy

¹ Obecnie opiekuje się zbiorem ks. prałat Kociubiński, któremu składam podziękowanie za udostępnienie i za otrzymanie kserokopii listu.

² Por. A. Mickiewicz, *Dzieła*. Wyd. narodowe. T. 15. *Listy cz. 2*. Oprac. S. Pigoń. Kraków 1954, s. 96-98, w aparacie s. 604, 608. Toż. w wyd. jubileuszowym. nr 362

³ Por. w wyd. 4 *Korespondencja...* t. 1. Paryż 1880, s. 134-136. Władysław Mickiewicz datował list jako pochodzący z października 1833 r. Poprawka chronologiczna pochodzi od S. Pigoń.

Autograf listu Adama Mickiewicza z Archiwum Kurii Biskupiej w Przemyślu